

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Letem bublinovým světem

Školní vzdělávací program pro předškolní
vzdělávání

1	Identifikační údaje o škole	3
1.1	Název ŠVP.....	3
1.2	Údaje o škole.....	3
1.3	Zřizovatel.....	3
1.4	Platnost dokumentu	4
2	Obecná charakteristika školy	5
2.1	Velikost školy.....	5
2.2	Lokalita školy.....	5
2.3	Charakter a specifika budovy.....	5
3	Podmínky vzdělávání.....	7
3.1	Věcné podmínky	7
3.2	Životospráva.....	8
3.3	Psychosociální podmínky	8
3.4	Organizace chodu.....	10
3.5	Řízení mateřské školy.....	11
3.6	Personální a pedagogické zajištění	11
3.7	Spoluúčast rodičů.....	12
3.8	Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	13
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	13
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	14
4	Organizace vzdělávání.....	16
5	Charakteristika vzdělávacího programu	17
5.1	Zaměření školy	17
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	17
5.3	Metody a formy vzdělávání	17
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	18
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	19
5.6	Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	20
6	Vzdělávací obsah.....	21
6.1	Integrované bloky	21
6.1.1	Bublina plná lidí, každý na ně vidí	21
6.1.2	Bublina, kde se slaví, to nás všechny baví.....	27
6.1.3	Bublina plná přírody, je v ní spousta pohody.....	34
6.1.4	Bublina cestování, tady je vše k mání	41
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu	49
6.3	Dílčí projekty a programy.....	49
7	Systém evaluace.....	50

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Letem bublinovým světem

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola Pačejov, okres Klatovy, příspěvková organizace

SÍDLO ŠKOLY: Pačejov 93, Horažďovice, 34101

KONTAKTY:

telefon: pevná linka: 376 595 190

mobil: 602 758 781

e-mail: materskaskola@pacejov.cz

web: mspacejov.cz

ID datové schránky: r7ct7hg

REDIZO: 600068081

IČO: 70992355

IZO: 107542749

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Bc. Alena Hlaváčová

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Bc. Alena Hlaváčová - ředitelka MŠ a kolektiv pedagogů

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Obec Pačejov

ADRESA ZŘIZOVATELE:

Pačejov nádraží 199

341 01 Horažďovice

KONTAKTY:

tel: 376 595 231

mail: starosta@pacejov.cz

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: od 1. 9. 2024

VERZE ŠVP: 1

ČÍSLO JEDNACÍ: MŠP 64/2024

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 23. 8. 2024

DATUM PROJEDNÁNÍ SE ZŘIZOVATELEM: 23. 8. 2024

.....
ředitelka školy

Bc. Alena Hlaváčová

.....
razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 56

Počet tříd: 2

Počet pracovníků: 8 (6 kmenových a 2 externí zaměstnanci)

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

Škola se nachází uprostřed střediskové vesnice. Máme více možností, kde trávit s dětmi pobyt venku. Můžeme se pohybovat po naší obci a navštívit „Oranžové dětské hřiště“, velké fotbalové hřiště, nebo si hrát nedaleko rybníka Blýskota. Často také chodíme k nově vybudované vodní nádrži na Prachárně, kde využíváme i posilovací stroje tam umístěné. Nejvíce se během pobytu venku nacházíme v lesích, které jsou v blízkosti naší školy. Rádi navštěvujeme i lesní naučnou stezku Kotěžici, na jejímž otevření jsme se jako MŠ podíleli. Zde poznáváme rostliny, hmyz, zvířata a plody, které skrývá les.

Součástí mateřské školy je i dopravní hřiště se speciálním povrchem.

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

Mateřská škola se skládá ze dvou pavilonů propojených budovou školní kuchyně.

V pavilonu Motýlků je velká tělocvična, která se každý den využívá k rannímu cvičení. V pavilonu Broučků je místo tělocvičny umístěna ložnice, kde děti po obědě odpočívají. Jinak jsou pavilony identické.

Pavilony jsou dostatečně vybaveny pomůckami, náčiním, hračkami a materiály, které slouží k rozvoji dětí. Každý rok se tyto pomůcky podle možností dokupují, nebo renovují.

Celý objekt MŠ je vytápěn tepelnými čerpadly a má nově zrekonstruované sociální zařízení v obou pavilonech.

Dopravní dostupnost školy:

Mateřská škola má velmi dobrou dopravní dostupnost, nedaleko MŠ jsou autobusové zastávky, vlaková zastávka cca 10 minut pěšky. Před mateřskou školou lze krátkodobě parkovat.

Informace z historie školy:

Škola se nachází v obci Pačejov nádraží a v provozu je od roku 1982. Dříve sídlila v obci Pačejov ves, v objektu patřícímu faře.

Zde na nádraží byla původní vila přestavěna na školní kuchyni, ke které byly později přistavěny dva pavilony pro provoz dvou tříd.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola má dostatečně velké prostory (podlahová plocha i objem vzduchu atd. dle příslušného předpisu) a takové prostorové uspořádání, které vyhovuje nejružnějším skupinovým i individuálním činnostem dětí.

Dětský nábytek, tělocvičné nářadí, zdravotně hygienické zařízení (umývárny, toalety) i vybavení pro odpočinek dětí (lůžka) jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné a jsou estetického vzhledu.

Veškerý nábytek a nářadí jsou pravidelně kontrolovány a průběžně obměňovány.

Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku; je průběžně obnovováno a doplňováno a pedagogy plně využíváno.

Hračky, pomůcky, náčiní a další doplňky nebo alespoň jejich podstatná část je umístěna tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení; jsou stanovena pravidla pro jejich využívání pedagogy i dětmi.

Prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly přístupné dětem i jejich rodičům. Děti mají veškeré své práce vyvěšené v šatně nebo ve třídě a poté uloženy ve vlastním šanonu.

Celá naše škola je obklopena zahradou, která se každoročně upravuje.

V horní části zahrady je vybudované dopravní hřiště se speciálním povrchem, které bylo dotováno z prostředků Plzeňského kraje. Součástí tohoto hřiště je i dřevěný altánek. Dále se v horní části zahrady nachází pískoviště, herní sestava se skluzavkou, hasičské auto, pružinová houpadla a kolotoč. V dolní části zahrady se nachází pocitový chodník, který slouží k výuce a rozvoji jemné i hrubé motoriky a 4 dřevěné květináče, ve kterých jsou zasázené skalkové rostliny a bylinky, které opět slouží k poznávání a vzdělávání dětí.

V prostorách mezi pavilóny jsou umístěny dva bazény, které dříve sloužily v letních měsících ke koupání. V současnosti se využívají k pěstování bylinek a skalničkových rostlin, dále se zde nachází herní prvek - lanová průleзка.

Na zahradě se nachází i několik ovocných stromů, jejichž úrodu zpracováváme pro děti.

Venkovní prostory jsou koncipovány tak, aby umožňovaly dětem rozmanité pohybové, vzdělávací a další aktivity.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů (týkajících se např. čistoty, teploty, vlhkosti vzduchu, osvětlení, hlučnosti, světla a stínu, alergizujících či jedovatých látek a rostlin).

Co chceme obměnit a co je třeba vylepšit:

- dokupovat další náčiní pro sportovní vyžití v našich vnitřních i venkovních prostorách
- úprava prostoru mezi pavilony
- pořídit nové herní prvky
- doplňovat vybavení průběžně novými pomůckami a hračkami

3.2 Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle příslušných předpisů. Je dbáno na pitný režim. Je nepřípustné nutit děti do jídla.

Je zajištěn pravidelný denní rytmus, jsou respektovány individuální potřeby dětí. Je flexibilně reagováno na aktuální situaci v MŠ.

Je dodržován dostatečný a každodenní pobyt dětí venku, ovšem vždy s ohledem na aktuální povětrnostní situaci.

Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru mateřské školy.

Je respektována individuální potřeba odpočinku, spánku i aktivity u jednotlivých dětí. Donucovat děti ke spánku na lůžku je nepřípustné.

Pedagogové se chovají podle zásad zdravého životního stylu a jsou tak dětem neustále přirozeným vzorem.

Naším cílem je dodržovat zdravou technologii přípravy pokrmů, pestrost stravy. Paní kuchařky se budou i nadále v této oblasti vzdělávat.

3.3 Psychosociální podmínky

Vytváříme neohrožující prostředí, aby se děti i dospělí v naší mateřské škole cítili bezpečně, spokojeně a jistě.

Nastupující děti mají možnost postupně se adaptovat na pobyt v MŠ a zvyknout si na nové situace, záleží na jejich potřebách.

Pedagogové respektují individuální potřeby dětí, reagují na ně, pomáhají v uspokojování jejich potřeb (jednají nenásilně, přirozeně a citlivě, navozují atmosféru pohody, klidu a relaxace). Děti se neúměrně nezatěžují, nespěchá se na ně. Nejsou po nich požadovány nadměrně náročné činnosti.

Všechny děti mají u nás ve školce rovnocenné postavení, nezáleží na barvě kůže, sociálním postavení rodičů. Žádné z dětí není zvýhodňováno ani znevažováno. Jakékoliv projevy rasismu a nesnášenlivosti jsou nepřijatelné a neakceptovatelné.

Děti mají dostatek volnosti a osobní svobody při současném dodržování pravidel, které si společně s nimi definujeme.

Během pobytu v MŠ se k sobě chováme ohleduplně a prosociálně, veškeré instrukce jsou dětem předávány srozumitelnou formou odpovídající jejich věku.

Pedagogové jsou vstřícní, empatičtí a kreativní, mají odpovídající pedagogické vzdělání. Je vyloučeno manipulování s dítětem, zbytečné organizování dětí z obavy o časové prostoje, podporování nezdravé soutěživosti dětí. Jakákoliv komunikace s dítětem, kterou dítě pociťuje jako násilí, je nepřijatelná.

Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní účastí a samostatným rozhodováním dítěte. Vzdělávací nabídka je odpovídající věku dítěte navštěvujícího mateřskou školu.

Děti jsou pozitivně motivovány k samostatnosti a dokončení úkolů. Učitel se vyhýbá negativním slovním komentářům, je uznalý, dostatečně oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy a výkony dítěte a přiměřeně na ně reaguje pozitivním oceněním, vyvaruje se paušálních pochval stejně jako odsudků.

Vzájemné vztahy mezi zaměstnanci školy a dětmi vychází ze zásad vzájemné úcty a respektu, názorové snášenlivosti, solidarity, ohleduplnosti a tolerance. Dospělí se chovají důvěryhodně a spolehlivě.

Samozřejmostí je podporování neformálních vztahů mezi dětmi ze strany pedagogů a jejich nenásilné ovlivňování prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí).

Naším cílem do budoucna je neustále dbát na podporování prosociálního chování mezi dětmi i dospělými. I nadále se budeme zaměřovat na rozvoj individuálních potřeb dětí.

3.4 Organizace chodu

Režim dne je volný, flexibilní a pružně se přizpůsobuje aktuálním potřebám dětí a probíhajícím vzdělávacím aktivitám.

Každý den je zařazováno ranní cvičení a zdravotně preventivní pohybové aktivity. Minimálně jedenkrát týdně probíhá velký tělocvik v tělocvičně.

Pedagogové se neustále věnují dětem a jejich postupnému vzdělávání.

Děti mají v mateřské škole dostatek prostoru a koutků pro své soukromí a bezpečí.

Každé nově přichozí dítě má dostatek času na individuální adaptaci. Vše je přizpůsobeno pro hladké zvládnutí tohoto nelehkého období.

Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu.

Děti mají dostatek času i prostoru k jejich spontánním hrám, mají možnost hru dokončit, popř. v ní později pokračovat.

Aktivity v naší mateřské škole jsou vymyšleny tak, aby podněcovaly dětskou chuť objevovat, experimentovat a zapojovat se do organizace činností. Děti mají dostatek prostoru k práci svým tempem podle jejich aktuálních schopností a dovedností.

Činnosti se provozují frontálně, skupinově či individuálně, děti se zapojují do činností v různých velikých skupinách, záleží na jejich volbě.

Děti mají možnost využívat klidové koutky, nemusejí se účastnit činností, pokud o to nestojí. Nejsou k ničemu nuceny. Samozřejmostí je možnost soukromí při osobní hygieně.

Potřeby a zájmy dětí jsou plně respektovány, činnosti z jejich potřeb vycházejí a jsou uzpůsobeny věku a možnostem dětí.

Materiální podmínky pro realizaci plánovaných činností jsou dostatečné. Pomůcky jsou vyrobené z nezávadných materiálů, dostatečně kvalitní a jsou připravovány vždy s předstihem.

Ve třídách nejsou překračovány povolené počty dětí (max. 24 dětí, po projednání se zřizovatelem je možná výjimka zvýšení počtu na 28 dětí na třídu).

Do budoucna je třeba nadále flexibilně reagovat na nastalé a nečekané situace (např. přizpůsobení činností aktuálnímu počtu dětí).

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly pedagogických i nepedagogických pracovníků jsou jasně vymezeny a zaměstnanci s nimi byli seznámeni.

Je vytvořen funkční informační systém, jak uvnitř mateřské školy, tak i navenek.

Vedení mateřské školy vytváří pozitivní klima, podporuje vzájemnou důvěru a toleranci mezi zaměstnanci, zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Motivuje a podporuje spoluúčast všech pracovníků na rozhodování o zásadních otázkách ŠVP.

Ředitelka pravidelně provádí hospitace pedagogů, pozitivně je motivuje a podporuje spolupráci mezi nimi.

Pedagogický sbor vystupuje jednotně, samozřejmostí je spolupráce s rodiči, se zřizovatelem a širokou veřejností.

Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, vychází z evaluací a předchozích analýz.

Školní vzdělávací program vypracovává ředitelka společně ve spolupráci se zaměstnanci. Kontrolní a evaluační činnosti se dotýkají všech stránek chodu mateřské školy a jsou smysluplné a užitečné. Další práce vychází z jejich zjištění a výsledků.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem, s dalšími orgány státní správy, s nejbližší základní školou. Využívá spolupráce s MAS Pošumaví a dalšími odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí.

Do budoucna bude ředitelka MŠ neustále pracovat na svém vzdělávání v oboru pedagogiky a řízení mateřské školy.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Všichni pedagogičtí pracovníci splňují předepsanou odbornou kvalifikaci, tři mají vysokoškolské vzdělání jedna středoškolské.

Všichni zaměstnanci MŠ fungují na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel.

Pedagogičtí pracovníci několikrát ročně absolvují vzdělávací semináře zaměřené na různá potřebná témata, aktivně přistupují ke svému sebevzdělání.

Vedení mateřské školy podporuje profesionalizaci svého pracovního týmu, dbá na růst profesních kompetencí všech pedagogů, umožňuje pedagogům jejich další vzdělávání.

Směny pedagogů jsou zorganizovány tak, aby vždy a během všech činností byla zajištěna optimální pedagogická péče o děti.

Pedagogičtí zaměstnanci se překrývají na třídě během přímé pedagogické činnosti minimálně 2,5 hodiny denně.

Zaměstnanci mateřské školy se chovají profesionálně a v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, logopedie, rehabilitace a podobně, ke kterým není předškolní pedagog dostatečně kompetentní, je zajišťována s příslušnými odborníky (speciálními pedagogy, školními či poradenskými psychology, lékaři, rehabilitačními pracovníky aj.) a rodiče jsou v případě potřeby na tyto odborníky odkázáni. Dvě pedagožky absolvovaly kurz logopedického asistenta.

Pedagogové budou i nadále doplňovat své vzdělání v potřebných oblastech vzdělávání předškolních dětí.

3.7 Spoluúčast rodičů

Mezi zaměstnanci a rodiči panuje vzájemná důvěra, otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Spolupráce funguje na základě partnerství.

Učitelé sledují aktuální potřeby jednotlivých dětí, reagují na současnou situaci v rodině (např. neúplná rodina, stěhování, narození sourozence).

Rodiče mají možnost se zapojit do fungování mateřské školy a do akcí pořádaných mateřskou školou. Projeví-li zájem, mohou se spolupodílet při plánování programu mateřské školy, při řešení vzniklých problémů apod.

Učitelé pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání.

Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejích svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny, vyvarovávají se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.

Mateřská škola si uvědomuje, že rodina je základ a podporuje rodinnou výchovu, popř. nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání dětí předškolního věku.

Víme, že pozitivní vztah s rodiči dětí je velmi důležitý, a proto chceme i nadále pracovat na jeho utužování a prohlubování.

3.8 Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Prostředí mateřské školy je bezpečné s ohledem na potřeby dítěte se SVP, je možnost jim zabezpečit podmínky vyhovující jejich potřebám.

Školka má dostatek finančních prostředků k dovybavení kompenzačními pomůckami nutnými podle potřeb jednotlivého dítěte.

Pedagog, který bude pracovat s dítětem se SVP, je kvalifikovaný v oblasti speciální pedagogiky.

Mateřská škola zajišťuje spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školským poradenským zařízením, v případě potřeby i spolupráci s odborníky mimo oblast školství.

Pokud bude na třídě dítě se speciálními vzdělávacími potřebami, bude počet dětí na třídě snížen v souladu s právními předpisy.

Podle stupně přiznaného podpůrného opatření bude dítěti zajištěn asistent pedagoga.

S dítětem se SVP se komunikuje přiměřeně jeho schopnostem a možnostem, jsou používány vhodné komunikační prostředky.

V případě potřeby bude mateřská škola dovybavena vhodnými a potřebnými kompenzačními pomůckami, pedagogové zaměří své vzdělávání na vzdělávání ve speciální pedagogice.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Pro nadané děti je mateřská škola schopna zajistit takové materiální podmínky, aby docházelo k rozvoji jejich talentu.

Školka má dostatek kvalitních a různorodých materiálů, knih a didaktických pomůcek, které umožňují rozvoj kognitivních schopností dětí.

Mateřská škola vytváří ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti, a to platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných.

Organizační podmínky pro práci s nadaným dítětem jsou vždy vytvářeny tak, aby dítě mělo individuální přístup a bylo možno dítěti zadávat např. samostatné práce s náročnějším zadáním.

Pedagogové si v případě potřeby prohlubují znalosti, ať samostudiem nebo studiem v akreditovaném vzdělávacím programu určeném pro vzdělávání dětí nadaných. Podporují ho v jeho mentálním růstu všemi dostupnými prostředky v závislosti na jeho možnostech.

Mateřská škola plně spolupracuje se zákonnými zástupci dítěte, s odborníky ze školského poradenského zařízení a dalšími subjekty umožňujícími rozvoj potenciálu nadaného dítěte.

V případě potřeby bude škola dovybavena dalšími pomůckami potřebnými pro rozvoj nadaného dítěte.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím pomůcek určených pro dvouleté děti. Pomůcky a hračky jsou bezpečné a vhodné pro děti ve věku dvou let.

Dvouleté a tříleté děti jsou samostatně ve své třídě, která je uspořádána tak, aby prostor byl bezpečný a eliminoval možnost úrazu. Veškeré pomůcky a hračky jsou uloženy ve skříňkách a boxech a děti znají pravidla pro jejich používání.

Prostředí v pavilonu nejmladších dětí poskytuje dostatek prostoru pro jejich volný a bezpečný pohyb. Zároveň obsahuje i klidový koutek, kde mohou děti, pokud mají potřebu, odpočívat.

Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte.

V šatně má každé dítě svůj prostor, který je dostatečně velký a je určen k odkládání náhradního oblečení a hygienických potřeb.

Ve třídě mladších dětí je zajištěn takový rytmus dne, který respektuje potřeby nejmladších dětí např. pravidelnost, rituály, dostatek času na realizaci a prožití činností, na stravování, na odpočinek.

Naše mateřská škola společně se zákonnými zástupci dítěte vytváří takové podmínky adaptace dítěte, aby byly v souladu s jeho individuálními potřebami.

Dítě může používat takové pomůcky, které mu navozují pocit bezpečí a jistoty.

Vzdělávací činnosti jsou realizovány různými formami vzdělávání (skupinově, individuálně) a to vždy s přihlédnutím k aktuální situaci a potřebám dětí.

Všichni pedagogové přistupují k dítěti vstřícně a ohleduplně, jsou laskaví a důslední.

V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

V případě potřeby se bude mateřská škola dovybavovat pomůckami k zefektivnění vzdělávání dětí dvouletých, pedagogové mají možnost se v této oblasti průběžně dozvídat.

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

1. třída: Broučci - věková skupina 2 až 4 roky
2. třída: Motýlci - věková skupina 4 až 6 resp. 7 let

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Vzhledem k věkově homogenním třídám se děti do jednotlivých tříd rozřazují podle věku a počtu celkově přihlášených dětí.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Každý den v době od 8,00 hod respektive 9,00 hod dochází na každé z tříd k překrývání dvou pedagogů. Překrývání probíhá v době hlavních řízených činností, částečně i během pobytu venku.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Kritéria pro přijímání dětí jsou v dostatečném předstihu před zápisem vyvěšena na školní nástěnce, na webových stránkách školy. Zodpovědnou osobou je ředitelka školy.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Pedagogičtí zaměstnanci mateřské školy přistupují ke každému dítěti individuálně s ohledem na jeho vzdělávací potřeby. Pro děti se speciálně vzdělávacími potřebami je vypracován ve spolupráci s Pedagogicko-psychologickou poradnou, popř. se Speciálně pedagogickým centrem Plán pedagogické podpory nebo Individuální vzdělávací plán.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Naše mateřská škola využívá svého umístění ve středu obce a zároveň blízkosti lesů a luk, a proto se zaměřujeme na vztah k přírodě, enviromentální činnosti. Součástí vzdělávání je i pohyb ve všech jeho formách. Naší filozofií je naučit se k sobě chovat slušně, vstřícně, ohleduplně. Být ochotný pomoci mladšímu, slabšímu. Respektovat individuální potřeby, zájmy všech, nejen dětí, ale i dospělých. Umožnit jejich všestranný rozvoj. Mít zájem poznávat získávat nové vědomosti, základní zkušenosti, a to v přirozeném prostředí vrstevníků.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Náš školní vzdělávací program **Letem bublinovým světem** vychází z myšlenky, že kolem nás existuje mnoho zajímavých poznatků, které můžeme vstřebávat. Poznatky jsme soustředili do barevných bublin kolem nás, kdy každá barva zobrazuje něco nového a zajímavého. V každé bublině bude dítě nacházet dostatek mnohostranných a přiměřených podnětů k jeho aktivnímu rozvoji a učení. Hlavním cílem tohoto vzdělávacího programu je rozvíjet každé dítě po stránce fyzické, psychické i sociální a vést je tak, aby na konci svého předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou osobností, schopnou zvládat v rámci svých možností takové nároky života, které jsou na ně běžně kladeny a které ho v budoucnosti nevyhnutelně čekají.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

Vzdělávání probíhá během celého dne, řízené činnosti jsou zařazovány nejvíce dopoledne. Formy vzdělávání jsou frontální, skupinové nebo individuální.

Metody vzdělávání:

Ke vzdělávání používáme metody spontánní, kooperativní, situační a prožitkové učení, učení řešením problému, dramatizace atd.

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

V případě potřeby pro zajištění vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných je odpovídajícím pedagogem vypracován Plán pedagogické podpory. Tento plán vzniká ve spolupráci s Pedagogicko-psychologickou poradnou, Speciálně pedagogickým centrem, popř. zákonnými zástupci dítěte. Plán je vyhodnocován každé tři měsíce, v případě potřeby i dříve a je v průběhu roku možnost jej upravit v závislosti na potřebách dítěte.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

V případě potřeby pro zajištění vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami s podpůrnými opatřeními ve stupni II. - V. je odpovídajícím pedagogem vypracován Individuální vzdělávací plán. Tento plán vzniká ve spolupráci s Pedagogicko-psychologickou poradnou, Speciálně pedagogickým centrem, popř. zákonnými zástupci dítěte. Plán je vyhodnocován každé tři měsíce, v případě potřeby i dříve a je v průběhu roku možnost jej upravit v závislosti na potřebách dítěte.

Pravidla pro zapojení další subjektů:

V případě potřeby mateřská škola umožňuje i zapojení dalších subjektů (např. zájmové organizace, vzdělávací instituce) do vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných.

Zodpovědné osoby:

Ředitel školy společně s určeným pedagogem zodpovídá za plnění Plánu pedagogické podpory nebo Individuálního vzdělávacího plánu a určuje pedagogického pracovníka, který s dítětem se SVP a dítětem nadaným pracuje.

Přehled předmětů speciálně pedagogické péče:

Speciální pedagogická péče se týká všech oblastí rozvoje dítěte.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Legislativa umožňuje rodičům podávat žádosti o přijetí k předškolnímu vzdělávání i u dětí mladších tří let.

U těchto dětí se zaměříme především na následující:

v oblasti biologické

- umět požádat dospělého o pomoc při používání WC
- postupně vést děti k samostatnému používání WC
- umět si umýt ruce a utřít se do ručníku
- vyhrnout si před mytím rukávy
- používat kapesník, nejdřív s dopomocí, později samostatně
- spolupracovat s učitelkou při oblékání a svlékání, při úklidu oděvu a obuvi
- projevovat snahu při obouvání i zouvání
- zvládnout se samo napít a najíst

v oblasti psychologické

- upevňovat pocit bezpečí a jistoty
- umět se odloučit od rodiny
- rozvíjet a podporovat pozitivní zvláštnosti osobnosti dítěte
- podporovat radostné prožívání, chválit za úspěch a povzbuzovat při neúspěchu
- postupně dodržovat základní pravidla chování a jednání
- podporovat vznik dětských přátelství
- neubližovat si navzájem
- dodržovat zdvořilostní návyky (poprosit, pozdravit, poděkovat, oslovit, požádat)
- dbát na bezpečnost

v oblasti interpersonální

- podporovat utváření vztahů ke kamarádovi, k dospělému
- kultivovat a obohacovat vzájemnou komunikaci
- rozvíjet komunikativní dovednosti verbální i neverbální

v oblasti sociálně - kulturní

- rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí, přináležet k tomuto společenství a vnímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- vytvářet základy pozitivních vztahů ke kultuře a umění

v oblasti environmentální

- seznamovat děti s prostředím, ve kterém žije a vytvářet pozitivní vztah k němu
- rozvíjet úctu k živé a neživé přírodě

5.6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Cílem poskytované jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnout školního úspěchu.

Pedagogové mateřské školy poskytují dětem-cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí potřebnou podporu při osvojování českého jazyka již od jejich nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou, ve které se vzdělávají i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, pedagogové uzpůsobují didaktické postupy a děti cíleně podporují v osvojování českého jazyka u těchto dětí.

V souladu s platnou právní úpravou v situaci, kdy v mateřské škole budou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, bude zřízena skupina nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory mohou být zařazeny do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 Bublina plná lidí, každý na ně vidí

Název integrovaného bloku	Bublina plná lidí, každý na ně vidí
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Prostřednictvím situací a plánovaných činností budeme děti učit zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a preventivní návyky.</p> <p>Budeme vést děti k tomu, aby poznávaly samy sebe, další kamarády, rodinu, naši školu a její okolí, aby si vážily života, zdraví a pečovaly o ně.</p> <p>Dále budeme podporovat děti v zájmu o pohybové aktivity.</p> <p>Vytvoříme si společná pravidla, která budeme dodržovat a respektovat.</p> <p>Umožníme dětem mít takové podmínky, aby rozvíjely prosociální chování, uvědomovaly si sílu kamarádství a vytvořily si báječný pocit ze společných prožitků.</p>
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidla vzájemného chování • Rodina • Lidé a jejich vlastnosti • Povolání • Zdravý životní styl • Moji kamarádi

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
		zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
		osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	vytváření základů pro práci s informacemi	chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
		zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům</p>	<p>rozvoj schopnosti sebeovládání</p>	<p>poznat některá písmena a číslice, popř. slova</p> <p>prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)</p> <p>odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory</p>
	<p>rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie</p>	<p>nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným</p> <p>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p> <p>postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí</p>
	<p>uvědomění si vlastního těla</p>	<p>mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy</p> <p>zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)</p>
<p>odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých</p>	<p>rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí</p>	<p>rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých</p> <p>ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami,</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou zachovávat správné držení těla
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat domluvit se slovy i gesty, improvizovat
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným	rozvoj schopnosti žít ve společnosti ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	spolupracovat s ostatními uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
		přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)

6.1.2 Bublina, kde se slaví, to nás všechny baví

Název integrovaného bloku	Bublina, kde se slaví, to nás všechny baví
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Prostřednictvím plánovaných situací, přímých a nepřímých činností budeme přitažlivým způsobem seznamovat děti s lidovými zvyky a tradicemi naší předků.</p> <p>Oslavíme všechny význačné svátky.</p> <p>Seznámíme děti s důležitostí dodržování nejrůznějších zvyků, které mají zvláště na našich vesnicích mnohaletou tradici.</p> <p>Obeznámíme děti i okrajově s tradicemi ostatních kultur a naučíme je respektovat.</p> <p>Budeme u dětí rozvíjet společenský i estetický vkus.</p>
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Posvícení • Dušičky • Čert a Mikuláš • Vánoce • Tři králové • Masopust • Velikonoce • Čarodějnice • Svátek maminek a tatínků, Den rodiny • Den dětí • Pasování školáků • Narozeniny a svátky dětí • Státní svátky

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
	získání relativní citové samostatnosti	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
	řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	<p>zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami</p> <p>koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou</p> <p>zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)</p>
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	<p>rozvoj společenského i estetického vkusu</p> <p>vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat</p>	<p>vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)</p> <p>vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)</p> <p>zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)</p>
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	poznávání jiných kultur	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
komunikuje v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	rozvoj kooperativních dovedností	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. spolupracovat s ostatními uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i	poznat napsané své jméno rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci sledovat očima zleva doprava poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	utvořit jednoduchý rým sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech sledovat a vyprávět příběh, pohádku učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.) posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.) seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	<p>posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)</p> <p>poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)</p>	<p>těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním</p> <p>prožívat radost ze zvládnutého a poznaného</p> <p>řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“</p> <p>vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení</p> <p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)</p> <p>uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí</p> <p>přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky</p> <p>přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit</p>
<p>se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout</p>	<p>rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny</p>	<p>uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p>
<p>má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat</p>	<p>vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách</p>	<p>utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)

6.1.3 Bublina plná přírody, je v ní spousta pohody

Název integrovaného bloku	Bublina plná přírody, je v ní spousta pohody
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Prostřednictvím plánovaných situací, přímých a nepřímých činností budeme přirozeným a přitažlivým způsobem pozorovat, zkoumat přírodu, všimnout si k jakým změnám v ní dochází, studovat život zvířat během celého roku, pěstovat rostliny a starat se o ně. Budeme vést děti k tomu, aby věděly, že dění v současném světě může vést k pokroku, ale i ke škodám. Budeme děti učit správně třídit odpady. Budeme u dětí vytvářet povědomí o tom, že naše zdraví a zdraví ostatních, je součástí životního prostředí jako celku, v němž má každý svoje místo.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Živá příroda – fauna a flóra • Neživá příroda • Ochrana životního prostředí • Jak správně třídit • Enviromentální programy

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou odmítnout komunikaci, která je mu nepřijemná
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky</p>	<p>rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat</p>	<p>pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)</p> <p>prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)</p> <p>uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí</p> <p>respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti</p>
	<p>rozvoj schopnosti sebeovládání</p>	<p>vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení</p> <p>ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování</p>
	<p>rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám</p>	<p>všímat si změn a dění v nejbližším okolí</p> <p>uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)</p> <p>zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)</p>
		<p>rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách</p>
<p>má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije</p>		

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	<p>přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství</p> <p>porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad</p> <p>navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho</p>
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	<p>rozhodovat o svých činnostech</p> <p>poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p> <p>projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon</p> <p>popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)</p> <p>vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách</p> <p>naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)</p>
	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	<p>prožívat radost ze zvládnutého a poznaného</p> <p>formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat</p> <p>porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)</p> <p>pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	<p>mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy</p> <p>zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)</p> <p>zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)</p>
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	<p>vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí</p> <p>pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit</p>	<p>vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)</p> <p>pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)</p> <p>rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně</p> <p>mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte</p>
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	<p>tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)</p> <p>zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)</p> <p>zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p>
	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	<p>přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky</p> <p>vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim</p> <p>přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit</p>
	spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přinášet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
		mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých

6.1.4 Bublina cestování, tady je vše k mání

Název integrovaného bloku	Bublina cestování, tady je vše k mání
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Prostřednictvím situací a plánovaných činností, přímou praktickou činností, zapojením všech smyslů a experimentováním, budeme rozvíjet poznatky o živé a neživé přírodě v ČR i celé naší planetě, vesmíru, dopravním světě. Budeme poznávat život ve vodě, ve vzduchu, pod zemí. Budeme poznávat historii i současný život v ČR. Budeme poznávat, jak žijí lidé i na jiných kontinentech, jejich zvyky.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Historie • Vesmír • Dopravní prostředky a pravidla silničního provozu • Cestování po světě • Svět vědy a techniky

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim chápat slovní vtip a humor
	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	rozvoj a užívání všech smyslů rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
		zorganizovat hru

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost</p>	<p>získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci</p>	<p>vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení</p> <p>vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.</p>
	<p>rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie</p>	<p>rozhodovat o svých činnostech</p>
		<p>nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným</p>
		<p>chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase</p> <p>postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí</p>
<p>projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost</p>	<p>vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)</p>	<p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)</p>
		<p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p>
		<p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou</p>
		<p>odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná</p>
<p>komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být</p>	<p>osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro</p>	<p>přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství</p>
		<p>porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou	navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	vytváření základů pro práci s informacemi	uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
		řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
		vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všítat si (nového, změněného, chybějícího)
		projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
		porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
		pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	<p>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p>	
poznat některá písmena a číslice, popř. slova	sledovat očima zleva doprava	

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti</p> <p>uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)</p>
<p>chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky</p>	<p>vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí</p>	<p>všímat si změn a dění v nejbližším okolí</p> <p>vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)</p> <p>uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)</p>
	<p>rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách</p>	<p>pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)</p>
		<p>osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p>
	<p>pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit</p>	<p>rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímat si nepořádků a škod, upozornit na ně</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
		pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
		chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.	

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu		chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Vzdělávání dětí ve třídách se neuskutečňuje pouze při řízených činnostech, ale probíhá v průběhu celého dne.

Na třídách se na základě ŠVP vypracovávají TVP. Každá třída pracuje podle svého plánu, což znamená, že nemusí obě třídy mít ve stejný čas, stejný integrovaný blok.

6.3 Dílčí projekty a programy

Každý den pouze pro předškoláky vyhrázujeme čas mezi 12,00 - 12,30 hod. na tzv. Předškoláčka. Jedná se o program zaměřený k rozvoji určitých schopností a dovedností, které dítěti usnadní vstup na základní školu. V tomto čase máme možnost s dětmi více individuálně pracovat, můžeme s nimi probírat i složitější úkoly. Výhodou je, že se jedná o menší skupinu dětí, což nám umožňuje více si všímat, která z oblastí rozvoje dítěte je ještě třeba podpořit.

Spolupracujeme se Školkou v pohybu, jsme zapojeni do projektu Se sokolem do života, máme certifikát Zelené školy.

7 Systém evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Koncepce a rámec školy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mateřská škola má jasně formulovanou vizi a realistickou strategii rozvoje, které pedagogové sdílejí a naplňují. 2. Mateřská škola má vzdělávací program (ŠVP - Letem bublinovým světem), který vychází z vize a strategie rozvoje školy a je v souladu s kurikulárními dokumenty (RVP); jeho cíle jsou srozumitelné pro pedagogy i rodiče. 3. Mateřská škola funguje podle jasných pravidel umožňujících konstruktivní komunikaci všech aktérů (vedení, pedagogové, rodiče) a jejich spolupodílení se na chodu školy. 4. Mateřská škola je vstřícné a bezpečné místo pro děti, jejich rodiče i pedagogy. 5. Mateřská škola spolupracuje s vnějšími partnery. 	Rozhovor, diskuze s pedagogy a rodiči, pedagogické porady, zpětná vazba od zaměstnanců MŠ, rodičů a zřizovatele MŠ.	Průběžně	Ředitelka MŠ
Pedagogické vedení školy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ředitelka školy aktivně vede kolektiv zaměstnanců MŠ, pravidelně monitoruje a vyhodnocuje práci školy a přijímá účinná opatření. 2. Ředitelka školy aktivně vytváří zdravé školní klima – podporuje pozitivní vztahy mezi pedagogy, dětmi, jejich rodiči a zřizovatelem. Snaží se o vzájemnou spolupráci všech aktérů. 	Pozorování, rozhovory, dotazníky, pedagogické porady.	Průběžně	Ředitelka MŠ

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
	<p>3. Ředitelka školy cíleně pečuje o naplnění potřeb každého pedagoga a jeho profesní rozvoj, vytváří podmínky pro výměnu pedagogických zkušeností s dalšími školami a účinně podporuje začínající pedagogy.</p> <p>4. Ředitelka školy usiluje o optimální materiální podmínky vzdělávání a pečuje o jejich účelné využívání.</p> <p>5. Ředitelka školy klade důraz na vlastní profesní rozvoj.</p>			
Kvalita pedagogického sboru	<p>1. Pedagogové jsou pro svou práci kvalifikovaní a odborně zdatní a ke své práci přistupují profesionálně.</p> <p>2. Pedagogové důsledně uplatňují při komunikaci s dětmi, rodiči a kolegy vstřícný, respektující, nezraňující přístup.</p> <p>3. Pedagogové aktivně spolupracují a poskytují si vzájemně podporu a zpětnou vazbu.</p> <p>4. Pedagogové podporují rozvoj demokratických hodnot a občanských kompetencí dětí.</p> <p>5. Pedagogové aktivně pracují na svém profesním rozvoji.</p>	Hospitace ředitelky školy, vzájemné hospitace mezi pedagogy, rozhovory, autoevaluace pedagogů, záznamy ze školení.	Hospitace 2x ročně, ostatní průběžně nebo podle potřeby	Ředitelka MŠ, pedagogové
Vzdělávání	<p>1. Pedagogové systematicky promýšlejí a připravují vzdělávání v souladu s vědomostními, dovednostními i postojeovými cíli definovanými v RVP PV, ŠVP PV školy a individuálními potřebami dětí.</p>	Hodnocení tematických celků, hospitace, portfolia dětí, analýza TVP a ŠVP, diagnostika předškolního dítěte.	Hodnocení TC po každém ukončení TC. Hospitace	Ředitelka MŠ, pedagogové

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
	<p>2. Pedagogové využívají široké spektrum výchovně-vzdělávacích strategií pro naplnění stanovených cílů.</p> <p>3. Pedagogové systematicky sledují vzdělávací pokrok každého dítěte a při plánování a realizaci vzdělávání zohledňují individuální potřeby dětí.</p> <p>4. Pedagogové se ve své práci zaměřují na sociální a osobnostní rozvoj dětí.</p>		<p>2x ročně. Portfolia dětí nejméně 2x ročně. Analýza ŠVP a TVP průběžně. Diagnostika 2x ročně.</p>	
Vzdělávací výsledky	<p>1. Mateřská škola soustavně získává informace o rozvoji každého dítěte ve všech vzdělávacích oblastech a reaguje na ně vhodnými pedagogickými opatřeními.</p> <p>2. Výsledky vzdělávání dětí odpovídají očekávaným výsledkům podle vzdělávacích programů.</p> <p>3. Mateřská škola sleduje a vyhodnocuje úspěšnost dětí v průběhu, při ukončování předškolního vzdělávání a dle možností i v dalším vzdělávání a aktivně s výsledky pracuje v zájmu zkvalitnění vzdělávání.</p>	Pozorování, projektivní techniky, diagnostika, portfolia, práce dětí, individuální plány, plány pedagogické podpory, záznamy v třídní knize, pedagogické porady.	Průběžně	Ředitelka MŠ, pedagogové
Podpora dětí při vzdělávání (rovné příležitosti)	1. Mateřská škola vytváří každému dítěti a jeho rodině rovné příležitosti ke vzdělávání bez ohledu na jeho pohlaví, věk, etnickou příslušnost, kulturu, rodný jazyk, náboženství, rodinné zázemí, ekonomický status nebo potřebu podpůrných opatření.	Pozorování, diagnostika, portfolia, spolupráce s PPP a SPC, spolupráce s logopedem, pedagogické porady.	Průběžně	Ředitelka MŠ, pedagogové

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
	<p>2. Mateřská škola poskytuje účinnou podporu všem dětem s potřebou podpůrných opatření.</p> <p>3. Mateřská škola věnuje patřičnou pozornost osobnostnímu rozvoji dětí, rozvíjí u nich otevřenost, toleranci a respekt vůči jinakosti a dbá na to, aby žádné dítě nebylo vyčleňováno z kolektivu.</p>			